

Європейські газові ринки

Випуск № 4

21 – 27 січня 2019 р.

Вжито таких скорочень:

ВТП – віртуальний торговельний пункт
CEGH – Центральноевропейський газовий хаб (Баумгартен)
ГТО – газотранспортний оператор
ГТС – газотранспортна система
ЄЦБ – Європейський центральний банк
МЕА – Міжнародне енергетичне агентство (Париж, Франція)
СПГ – скраплений природний газ
ПСГ – підземні сховища газу
ТКМ – тисяча кубічних метрів
ЦСЕ – Центральна і Східна Європа

Якщо окремо не зазначено інакше, під кубічними метрами розуміються стандартні кубічні метри, об'єм яких вимірюється при температурі 20°C та тиску 101,325 кПа. При перетвореннях енергетичних одиниць на об'ємні, згідно з наявною в НГБІ методикою, середнє значення вищої теплоти згорання російського експортного газу в Центральній Європі, за даними операторів трансграничних пунктів у регіоні ЦСЕ. Для пари євро/дол. США використовується щоденний курс ЄЦБ. Для країн, які не входять до Єврозони, – обмінні курси, що встановлюють їхні центральні банки. Тижневі та місячні показники розраховуються на підставі щоденних величин. Наведені спотові ціни являють собою ціни з поставкою наступного дня, усереднені та середньозважені по об'ємах наприкінці торговельного дня. З метою підвищення наочності при порівнянні цін, починаючи з цього бюлетеня, ціни, які наводяться для британського NBP, будуть приведені до теплотворності російського газу. Реальна середня теплотворність британського газу вище російського експортного, і ціни відповідно дещо вищі.

Зміст

1 Підсумки

1. Ключові показники і процеси

1.1 Тижневі показники

1.1.1 Об'єми торгівлі

1.2 Процеси

2. Спотові ціни

2.1 Наступної доби

2.2 Спреди NCG-CEGH, Gaspool – польський хаб

2.3 Румунський хаб

2.4 Протягом доби

3. Ф'ючерси

4. Найважливіші хаби

4.1 NCG

4.2 CEGH

4.3 Польський хаб

5. Газова галузь Німеччини: підсумки 11 місяців

5.1 Підсумки 11 місяців 2018 р.

Методичні зауваження

Січнева доповідь Бафа

5.1.1 Баланс

5.1.2 Експорт

5.1.3 Імпорт

5.2 Структура імпорту

5.3 Потоки

5.4 Підсумки

6. Нафта, нафтопродукти і вугілля

6.1 Фактори нафтового ринку

6.2 Вплив ситуації у Венесуелі

7. Економічні фактори.

7.1 Курс валют

7.2 Економічне середовище

Ралі долара

Січнева доповідь МВФ

Засідання ЄЦБ

8. Нафтогаз

8.1 Прейскурант на природний газ з 1 лютого 2019 року за нерегульованим тарифом

8.1.1 Аналіз

8.2 «Нафтогаз трейдинг»

9. Важливі події

9.1 Газові переговори в Брюсселі

Тристоронні переговори

Позиція РФ

Позиція України

Двосторонні переговори

Коментарі експертів

9.2 Норд-стрім

Заява американського експерта

Позиція європейського експерта

Заява наступниці Меркель

10. Інформація ТБ «Українська енергетична біржа»

СКОРОЧЕНІ ПІДСУМКИ

Оптові ціни на газ здебільшого подешевшали, особливо, спот. Ціни диктували погодні умови.

Обсяги торгів спотом на досліджуваних хабах зросли на 7% відносно попереднього тижня (-6%). Найбільше додали Польща (+65%), NCG (+21%) та бельгійський хаб (+33%). Баумгартен вийшов на 4 позицію, значно випередивши наступний за ним французький хаб.

Спотові ціни обвалилися на 4-5% (11-14 дол. США/ткм), порівняно із середньою ціною попереднього тижня.

Ф'ючерси дорожчали на початку тижня, потім дешевшали, закінчивши тиждень на ціновому рівні нижче понеділка. Найбільше подешевшав Gaspool.

NCG. Середня ціна по всіх ф'ючерсах за підсумками п'ятничних торгів була нижче першого дня торгів у середньому по всіх контрактах на \$5 (+\$13 на попередньому тижні). Найдорожчими за підсумками тижня стали поставки у 1 кварталі 2020 року.

CEGN. Середня денна ціна всіх ф'ючерсів за підсумками п'ятничних торгів сформувалася на \$5 нижче, ніж за підсумками понеділка (+\$12 попереднього тижня). Середня тижнева ціна ф'ючерсних контрактів понизилася на 0,3% (+2,0% попереднього тижня).

Польський хаб. Оптові ціни на природний газ у Польщі подешевшали, за винятком віддалених по термінах поставок. Середня тижнева ціна ф'ючерсних контрактів (без тижневих) понизилася на 0,5% (+0,8% попереднього тижня). Сумарний тижневий об'єм укладених на TGE ф'ючерсних контрактів склав 296 млн. куб. м (92 млн. куб. м). Поточним газовим пріоритетом Польщі став лютий 2019 р., на який припало 55% обсягів торгів цього тижня, а також наступний тиждень (13%).

Німеччина. 15.01.19 вийшов черговий місячний звіт Федерального відомства економіки та експортного контролю Німеччини (Бафа) з даними за листопад 2018 р.

Частка даних суперечить відповідній статистиці зовнішніх авторитетних джерел. Однак звіт Бафа є єдиним німецьким офіційним статистичним джерелом у газовій сфері, що обґрунтовує доцільність ознайомлення з ним.

За даними Бафа, **обсяги імпорту природного газу Німеччини склали в листопаді 2018 р. 8,7 млрд. куб. м**, на 9,0% менше, ніж у листопаді 2017 р. Найнижча (порогова) ціна газу на кордоні Німеччини становила в листопаді 2018 р. **250 дол. США/ткм**, що дешевше на 0,7%, ніж у жовтні 2018 р. (255 дол. США/ткм), але дорожче на 18,2%, ніж у листопаді 2017 р.

Баланс газу, який подає німецьке відомство, помітно відрізняється від даних авторитетних зовнішніх джерел. У версії Бафа за період січень-листопад 2018 р. обсяги споживання на майже 40 млрд. куб. м вище, імпорт на 33 млрд. куб. м нижче, ніж у JODI та MEA, а експорт вдвічі нижче.

У листопаді 2018 р., порівняно з листопадом 2017 р., Бафа повідомляє про падіння обсягів споживання, власного видобутку та імпорту. Однак, водночас - про колосальне **зростання експорту - на 74%**. За 11 місяців 2018 р. обсяги експорту природного газу Німеччиною стали значно вище, ніж експорт більшості газодобувних країн світу за цілий 2017 рік. Результати лише 11 місяців 2018 р. виводять Німеччину по експорту газу на 6 місце у світі.

Зрозуміло, чому Німеччина так відстоює Норд-стрім 2 та нафтогазовий стратегічний союз з РФ. Дешевий російський газ **ставити ФРН у преференційний стан, порівняно з іншими розвиненими державами світу, особливо, з тими, які вимушені імпортувати СПГ: Японія, Корея в Азії; до певної міри - Великобританія, Італія і Іспанія в Європі.**

Середні місячні ціни імпорту Німеччиною природного газу залишалися чітко нижче спотових цін на німецьких хабах.

Бафа перестало надавати структуру імпорту Німеччини у середині 2017 р., мотивуючи чутливістю цієї інформації. Виходячи з даних MEA за 11 місяців 2018 р., оцінка експорту Норвегії до Німеччини становить 34 млрд. куб. м, Росії – 78 млрд. куб. м.

Нафта, вугілля. За підсумками тижня нафтанaftопродукти несильно подорожчали, вугілля несильно подешевшало.

Середня тижнева ціна бареля маркерної нафти Brent підвищилася на \$0,65 (+\$1,04 попереднього тижня).

На початку тижня відбулося здешевлення ф'ючерсів на нафту Brent під впливом біржової волатильності і побоювань з приводу темпів зростання світової економіки на тлі нової доповіді МВФ. Потім почалася цінова корекція, ціни на нафту стабілізувалися та приготувалися до корекційного зростання.

Економічне середовище. Курс євро відносно американського долара за підсумками тижня понизився на 0,6% (-0,5% попереднього тижня). Курс гривні відносно дол. США за підсумками тижня підвищився на 0,8% (-0,2% попереднього тижня), а відносно євро - на 1,4% (-0,6%).

Після сильного зниження на початку 2019 р. американська валюта почала відновлювати позиції на тлі побоювань щодо розв'язання торгового спору між США і Китаєм. Пекін знову запропонував збільшити імпорт зі США і протягом 6 років звести до нуля позитивне сальдо торгівлі. Однак США вимагають ліквідувати дисбаланс за 2 роки. Додадо нервозності інвесторам січнева доповідь МВФ: прогноз зростання світового ВВП на 2019 рік понижено з 3,7% (очікуваних в жовтні) до 3,5%; на 2020 рік - з 3,7% до 3,6%. Оновлені прогнози МВФ підвищили попит міжнародних інвесторів на захисні активи.

Рада керуючих **ЄЦБ на засіданні в четвер зберегла базову процентну ставку на рівні 0%.** Ставка по депозитах збережена на рівні **мінус 0,4%.** ЄЦБ очікує, що ставки залишаться на поточних рівнях, принаймні до кінця літа 2019 року.

ТОВ «Нафтогазбудінформатика»